

Αρχή Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων
από Εγκληματικές Δραστηριότητες και της
Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας και Ελέγχου των
Δηλώσεων Περιουσιακής Κατάστασης

ΕΚΘΕΣΗ ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΩΝ Α΄ ΜΟΝΑΔΑΣ

Έτος 2015

Το έτος 2015 η Αρχή Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες και της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας και Ελέγχου των Δηλώσεων Περιουσιακής Κατάστασης (Αρχή) και συγκεκριμένα η Α΄ Μονάδα Διερεύνησης Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών (Α΄ Μονάδα), η οποία συστάθηκε με τον Ν.3932/2011 (ΦΕΚ49Α) και αποτελεί τον κεντρικό άξονα της, λειτούργησε με Πρόεδρο τον Αντεισαγγελέα του Αρείου Πάγου κ. Γεώργιο Παντελή και αναπληρωτή τον επίσης Αντεισαγγελέα του Αρείου Πάγου κ. Δημήτριο Δασούλα.

Α) ΣΕ ΔΙΕΘΝΕΣ ΕΠΙΠΕΔΟ

Η παγκοσμιοποίηση των χρηματο-οικονομικών συναλλαγών και η συνακόλουθη διεθνοποίηση του εγκληματικού φαινομένου, και ειδικότερα της οικονομικής εγκληματικότητας, αποτελούν τις δύο βασικές παραμέτρους που υπαγορεύουν τον διεθνή ρόλο της Αρχής. Ανταποκρινόμενος στις επιταγές αυτές ο Έλληνας νομοθέτης εξασφαλίζει ρητά τη συμμετοχή της μέσω της Α΄ Μονάδας σε διεθνή και κοινοτικά fora, που στοχεύουν τόσο στην ανταλλαγή πληροφοριών και τεχνογνωσίας όσο και στη διαρκή επικαιροποίηση του *modus operandi* της Αρχής καθώς και στη συστηματική ενημέρωση του προσωπικού της.

Στο πλαίσιο αυτό η Α΄ Μονάδα, πέραν των ρητώς υπαγορευμένων διεθνών υποχρεώσεων της, που υλοποιούνται ως επί το πλείστον μέσω της πάγιας συμμετοχής της στους κατεξοχήν αρμόδιους διεθνείς θεσμούς για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, όπως είναι η FATF και το Egmont Group, αναλαμβάνει και μια σειρά από άλλες πρωτοβουλίες που αποβλέπουν στην ενίσχυση της

εθνικής πολιτικής για τα εν λόγω θέματα. Πιο συγκεκριμένα, κατά τη διάρκεια του έτους 2015 η Α΄ Μονάδα προέβη στις ακόλουθες σχετικές ενέργειες:

- Υπογραφή Μνημονίου Συνεργασίας με την αντίστοιχη Αρχή του Παναμά. Ο βασικός σκοπός και κατ' επέκταση το εξίσου βασικό όφελος που συνοδεύει τα μνημόνια συνεργασίας ως προς το ξέπλυμα βρώμικου χρήματος και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας είναι η ανταλλαγή ευαίσθητων πληροφοριών και ο εντοπισμός εγκληματικού προϊόντος. Το εν λόγω Μνημόνιο υπεγράφη στο πλαίσιο των εργασιών του Egmont Group τον Φεβρουάριο 2015 στο Βερολίνο, και θεωρείται ιδιαίτερα σημαντικό καθώς ο Παναμάς αποτελεί εύφορο έδαφος για εταιρείες – κέλυφος (shell companies) και για άλλες εξωχώριες εταιρείες (offshore companies) που στόχο έχουν να αποκρύψουν ή να συγκαλύψουν τόσο την παράνομη προέλευση εσόδων όσο και την πραγματική ταυτότητα των πραγματικών δικαιούχων.
- Παροχή τεχνογνωσίας από εκπροσώπους της Α΄ Μονάδας σε εκπροσώπους της Κεντρικής Τράπεζας της Κίνας, οι οποίοι μετέβησαν στις εγκαταστάσεις της Αρχής και ενημερώθηκαν για το θεσμικό πλαίσιο, τη δομή και τον τρόπο λειτουργίας της Αρχής. Η σπουδαιότητα μιας τέτοιας συνάντησης υπογραμμίζεται από το οικονομικό μέγεθος που αντιπροσωπεύει η Κίνα και το εύρος των εμπορικών και χρηματοοικονομικών της συναλλαγών.
- Συμμετοχή της Α΄ Μονάδας στη Συνδιάσκεψη για την Καταπολέμηση της Διαφθοράς που διοργάνωσε το Συμβούλιο της Ευρώπης με κεντρικό θέμα "*Developing trends in combating corruption, money laundering and recovering criminal assets in Europe*". Θέματα όπως η ενίσχυση των μέτρων δέουσας επιμέλειας ως προς τα Πολιτικώς Εκτεθειμένα Πρόσωπα, η συγκρότηση κεντρικού μητρώου για τους πραγματικούς δικαιούχους εταιρειών και η διαμόρφωση εθνικού μηχανισμού εκτίμησης κινδύνου, τα οποία συζητήθηκαν και τα οποία αποτελούν επιπλέον τις βασικές καινοτομίες που εισηγείται η 4^η Κοινοτική Οδηγία για το ξέπλυμα βρώμικου χρήματος και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας (Οδηγία (ΕΕ) 2015/849) αναδεικνύονται σε ιδιαίτερα λειτουργικά εργαλεία και για τη χαρτογράφηση του ανθεκτικού και πολύμορφου φαινομένου της διαφθοράς.
- Συνεργασία της Α΄ Μονάδας με το Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας & Ανθρωπίνων Δικαιοσύνης για την καταγραφή των εθνικών θέσεων όσον αφορά στους κινδύνους και στα άμεσα προκρινόμενα μέτρα καταπολέμησης της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας ενόψει της έκτακτης σύγκλησης του Συμβουλίου ΔΕΥ (Δικαιοσύνη και Εσωτερικές Υποθέσεις) τον Νοέμβριο 2015 με αφορμή τις τρομοκρατικές επιθέσεις στο Παρίσι.

- Συμμετοχή της Α΄ Μονάδας στις εργασίες του Δικτύου των Μονάδων Διερεύνησης Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (FIU-Net) για την αναβάθμιση του, προς την κατεύθυνση του εντοπισμού υπόπτων συναλλαγών με διασυνοριακή διάσταση. Στο πλαίσιο αυτό, υπεγράφη Μνημόνιο Συνεργασίας μεταξύ της Α΄ Μονάδας και της Europol.
- Παροχή τεχνικής βοήθειας στο FIU Ιορδανίας στον τομέα της επιχειρησιακής ανάλυσης για τους σκοπούς της καταπολέμησης της νομιμοποίησης παράνομων εσόδων και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.
- Συνάντηση με εκπροσώπους της κυβέρνησης του Καζακστάν καθώς και με αντιπροσωπεία των θυμάτων του Rakhat Aliyev, ο οποίος αντιμετώπιζε πολλαπλές κατηγορίες και καταδίκες σε διάφορες χώρες για ξέπλυμα βρώμικου χρήματος, διαφθορά, εκβίαση, βασανιστήρια και άλλες σοβαρές προσβολές κατά της ανθρώπινης αξιοπρέπειας. Σημειώνεται ότι η Α΄ Μονάδα κατά τη διερεύνηση σχετικής υπόθεσης σε βάρος του εντόπισε και δέσμευσε ως εγκληματικό προϊόν της δράσης του το ποσό του 1.810.000 ΕΥΡΩ.

B) ΣΕ ΕΘΝΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ

Το θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας της Α' Μονάδας, όπως περιγράφεται αναλυτικά στον Ν. 3932/2011, είναι αντίστοιχο της σπουδαιότητας του σκοπού που καλείται να εκπληρώσει. Ως ο πλέον αρμόδιος μηχανισμός για την πρόληψη και αντιμετώπιση μιας σύνθετης διαδικασίας, όπως είναι αυτοτελώς η ίδια η διαδικασία νομιμοποίησης παράνομων εσόδων και η χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, η οποία περιπλέκεται ακόμη περισσότερο εφόσον τις περισσότερες φορές συντρέχει με άλλες εγκληματικές δραστηριότητες που διαπράχθηκαν σε προγενέστερο χρόνο, η Α' Μονάδα διαθέτει το προνόμιο της ευελιξίας, το οποίο είναι άμεσα συνδεδεμένο τη λειτουργική και διοικητική της ανεξαρτησία της Αρχής συνολικά και το οποίο περαιτέρω επιμερίζεται σε δύο βασικές παραμέτρους: α) τη δυνατότητα πρόσβασης σε κάθε είδους βάση δεδομένων καθώς και σε ευρείας κλίμακας πληροφορίες και β) την εξουσία του Προέδρου να διατάσσει τη δέσμευση περιουσιακών στοιχείων των ελεγχόμενων φυσικών ή νομικών προσώπων.

Ωστόσο το έργο της Α' Μονάδας δεν εξαντλείται απλά στον κατεξοχήν ελεγκτικό ή διωκτικό ρόλο της, όπως αυτός αντανακλάται μέσω των στατιστικών στοιχείων που παρατίθενται στη συνέχεια, αλλά περιλαμβάνει και μια σειρά από άλλες δραστηριότητες και συνεργασίες, οι οποίες για το έτος 2015 αποτυπώνονται ως εξής:

- Συμμετοχή **α)** στη νομοπαρασκευαστική επιτροπή για την ενσωμάτωση στην εθνική νομοθεσία της Οδηγίας 2014/41/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου «περί της ευρωπαϊκής εντολής έρευνας ποινικές υποθέσεις», η οποία συγκροτήθηκε με πρωτοβουλία του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Δικαιωμάτων **β)** στη νομοπαρασκευαστική επιτροπή για την ενσωμάτωση στην εθνική νομοθεσία της Οδηγίας 2014/42/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου «σχετικά με τη δέσμευση και δήμευση οργάνων προϊόντων του εγκλήματος στην Ευρωπαϊκή Ένωση», τη συνένωση και επικαιροποίηση των σχεδίων νόμων για την ενσωμάτωση των Αποφάσεων – Πλαίσιο 2003/577 «για την αναγνώριση και εκτέλεση αποφάσεων δικαστικών αρχών κρατών-μελών της Ε.Ε. για τη δέσμευση περιουσιακών και αποδεικτικών στοιχείων», 2005/212 «για τη δέσμευση των προϊόντων, οργάνων και περιουσιακών στοιχείων του εγκλήματος» και 2006/783 «σχετικά με την αρχή της αμοιβαίας αναγνώρισης στις αποφάσεις δήμευσης» και την κύρωση της Σύμβασης του Συμβουλίου της Ευρώπης για τη Νομιμοποίηση, Ανίχνευση, Κατάσχεση και Δήμευση Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες και για τη Χρηματοδότηση της Τρομοκρατίας που υπεγράφη στη Βαρσοβία το 2005, η οποία συγκροτήθηκε με πρωτοβουλία του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Δικαιωμάτων

- Συμμετοχή με παρουσίαση σχετικής εισήγησης στο 7^ο Πανελλήνιο Συνέδριο Δικηγόρων Νομικών Υπηρεσιών με κεντρικό θέμα «Το σύγχρονο πλαίσιο συμμόρφωσης των επιχειρήσεων» που διοργανώθηκε υπό την αιγίδα της Νομικής Βιβλιοθήκης, του Association of Corporate Counsel και του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών τον Απρίλιο 2015.
- Συνεργασία με τα τεχνικά κλιμάκια της ΤΡΟΙΚΑ για θέματα διαφθοράς, νομιμοποίησης παράνομων εσόδων και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.
- Συνεργασία με το ΥΠΕΞ ως σύνδεσμος του Γραφείου Εθνικού Εισηγητή για την Καταπολέμηση Εμπορίας Ανθρώπων. Στο πλαίσιο αυτό, η «Αρχή» συνέβαλε στην απάντηση ερωτηματολογίου του ΟΑΣΕ για την αξιολόγηση του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για την Καταπολέμηση Εμπορίας Ανθρώπων και συμμετείχε στη συνάντηση που διοργανώθηκε με πρωτοβουλία του ΥΠΕΞ για τη σύσταση Εθνικού Μηχανισμού για τα Θύματα Εμπορίας Ανθρώπων.
- Εγκατάσταση νέου πληροφοριακού συστήματος το οποίο υποστηρίζει την ηλεκτρονική διασύνδεση της Αρχής με τις αρμόδιες αρχές και τα υπόχρεα πρόσωπα, τη ψηφιοποίηση των υποθέσεων, τη συστηματοποίηση του αρχείου και που σωρευτικά πολλαπλασιάζει τις δυνατότητες ανάλυσης και έρευνας της Αρχής.

Γ) ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ 2015

ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΤΟΥΣ 2015

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΥΠΟΘΕΣΗΣ	ΠΛΗΘΟΣ
ΥΠΟ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ	922
ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗ	4.608
ΣΥΝΟΛΟ	5.530

ΠΛΗΘΟΣ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ ΠΟΥ ΕΣΤΑΛΛΗΣΑΝ ΣΤΗΝ ΕΙΣΑΓΓΕΛΙΑ
402

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΔΕΣΜΕΥΣΗΣ

ΠΛΗΘΟΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ	ΔΕΣΜΕΥΘΕΝ ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΟ ΠΡΟΪΟΝ (ΕΥΡΩ)
403	255.368.389 €

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΔΕΣΜΕΥΣΗΣ ΑΝΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ / ΒΑΣΙΚΟ ΕΓΚΛΗΜΑ

ΒΑΣΙΚΟ ΕΓΚΛΗΜΑ	ΔΕΣΜΕΥΘΕΝ ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΟ ΠΡΟΪΟΝ (ΕΥΡΩ)
ΦΟΡΟΔΙΑΦΥΓΗ	253.930.541 €
ΚΩΔΙΚΑΣ ΝΟΜΟΥ ΓΙΑ ΤΑ ΝΑΡΚΩΤΙΚΑ	24.628 €
ΚΑΘΕ ΑΛΛΟ ΑΔΙΚΗΜΑ ΠΟΥ ΤΙΜΩΡΕΙΤΑΙ ΜΕ ΠΟΙΝΗ ΣΤΕΡΗΤΙΚΗ ΤΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΤΗΣ ΟΠΟΙΑΣ ΤΟ ΕΛΑΧΙΣΤΟ ΟΡΙΟ ΕΙΝΑΙ ΑΝΩ ΤΩΝ 6 ΜΗΝΩΝ ΚΑΙ ΑΠΟ ΤΟ ΟΠΟΙΟ ΠΡΟΚΥΠΤΕΙ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΟ ΟΦΕΛΟΣ	1.413.220 €
ΣΥΝΟΛΟ	255.368.389 €

ΕΙΔΙΚΑ ΓΙΑ ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΦΟΡΟΔΙΑΦΥΓΗΣ

ΠΛΗΘΟΣ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ ΠΟΥ ΕΣΤΑΛΗΣΑΝ ΣΤΗΝ ΕΙΣΑΓΓΕΛΙΑ

398

ΠΟΣΑ ΔΕΣΜΕΥΣΕΩΝ ΓΙΑ ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΦΟΡΟΔΙΑΦΥΓΗΣ

ΠΛΗΘΟΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΔΕΣΜΕΥΣΗΣ	ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΟ ΠΡΟΪΟΝ ΠΟΥ ΔΕΣΜΕΥΤΗΚΕ (ΕΥΡΩ)	ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΟ ΠΡΟΪΟΝ ΠΟΥ ΕΝΤΟΠΙΣΤΗΚΕ (ΕΥΡΩ)
399	253.930.541	559.523.715

Δ) ΣΧΟΛΙΑ

Όπως προκύπτει από τους παραπάνω πίνακες, κατά το έτος 2015, η Α΄ Μονάδα πέτυχε τη δέσμευση εγκληματικού προϊόντος **255.368.389 ΕΥΡΩ**. Εξ αρχής αξίζει να υπογραμμισθεί ότι το ποσό αυτό αντιπροσωπεύει το μεγαλύτερο νούμερο εγκληματικού προϊόντος που εντοπίστηκε και δεσμεύτηκε από την Αρχή από τη σύσταση της έως και σήμερα. Πέραν, ωστόσο, από την ποσοτική αύξηση που καταγράφεται μέσω του ετήσιου ύψους του προαναφερόμενου εγκληματικού προϊόντος, δεν μπορεί να παραληφθεί και η ποιοτική αντανάκλαση της, που σχετίζεται με την αύξηση της αποδοτικότητας της Αρχής και κατ' επέκταση της αποτελεσματικότητας, της καλής συνεργασίας και της αξιοπιστίας του προσωπικού της.

Παραμένοντας πλαίσιο της ποιοτικής ανάλυσης, σημειώνεται ότι το μεγαλύτερο μέρος επί του συνόλου του δεσμευθέντος εγκληματικού προϊόντος αφορά σε φορολογικά αδικήματα, τα οποία αγγίζουν το ποσό των **253.930.541 ΕΥΡΩ**. Η πραγματικότητα στην οποία παραπέμπει ο εν λόγω αριθμός είναι διπλής όψεως, αποκαλύπτοντας μεν το εκτεταμένο εύρος της φοροδιαφυγής στη χώρα μας αλλά την ίδια στιγμή και τις προσπάθειες που καταβάλλονται για την αντιμετώπιση της, και συγκεκριμένα το μέγεθος της επικουρίας της Αρχής στον εθνικό φοροεισπρακτικό μηχανισμό και τη συστράτευση με τη βασική εθνική επιταγή για την τακτοποίηση των δημοσίων οικονομικών. Μια τέτοια εμπειρική στοιχειοθέτηση του ρόλου της Αρχής λειτουργεί επιβεβαιωτικά ως προς τη σπουδαιότητα της θεσμικής της υπόστασης και παράλληλα της πραγματικής ανάγκης για διαρκή ενίσχυση της προκειμένου να διατηρήσει το αποτελεσματικό της πρόκριμα.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΝΤΕΛΙΔΗΣ
Αντιεισαγγελέας Αρείου Πάγου